

FIN-FSA
FINANSSIVALVONTA

Finanssivalvonnan lehdistötilaisuus 14.9.2021

Lehdistötilaisuus 14.9.2021

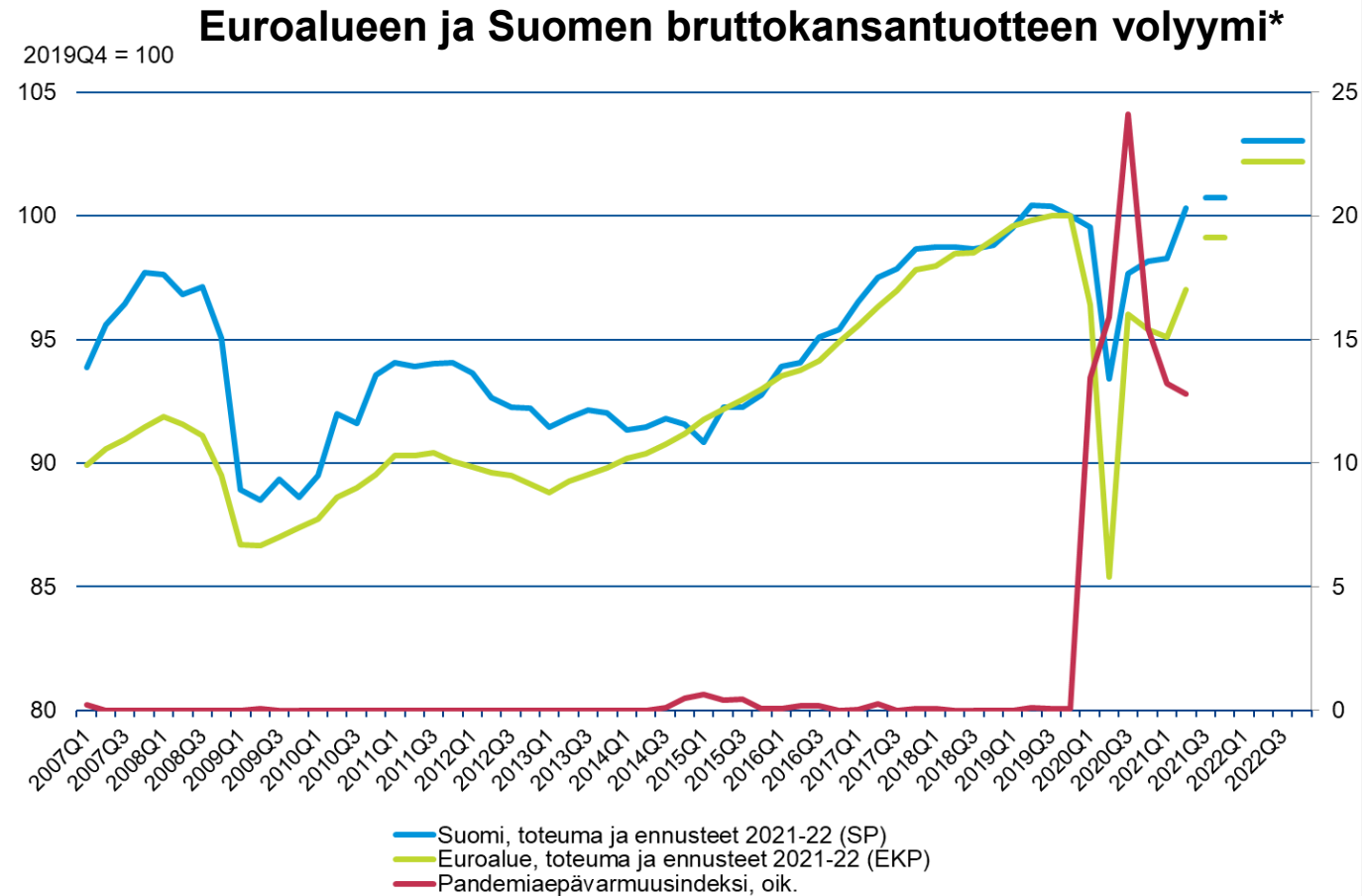
- Finanssisektorin riskit
- Suomen finanssisektorin tila ja riskit
 - Pankkisektori
 - Työeläkevakuutus
 - Henkivakuutus
 - Vahinkovakuutus
 - Suomen finanssisektorin pääriskit
- Tulokset teema-arviosta: rahoitusvälineiden ja sijoituspalveluiden soveltuvuus asiakkaalle
- Ilmastoriskien ja ESG-sääntelyn vaikutukset finanssisektorilla

Finanssisektorin riskit

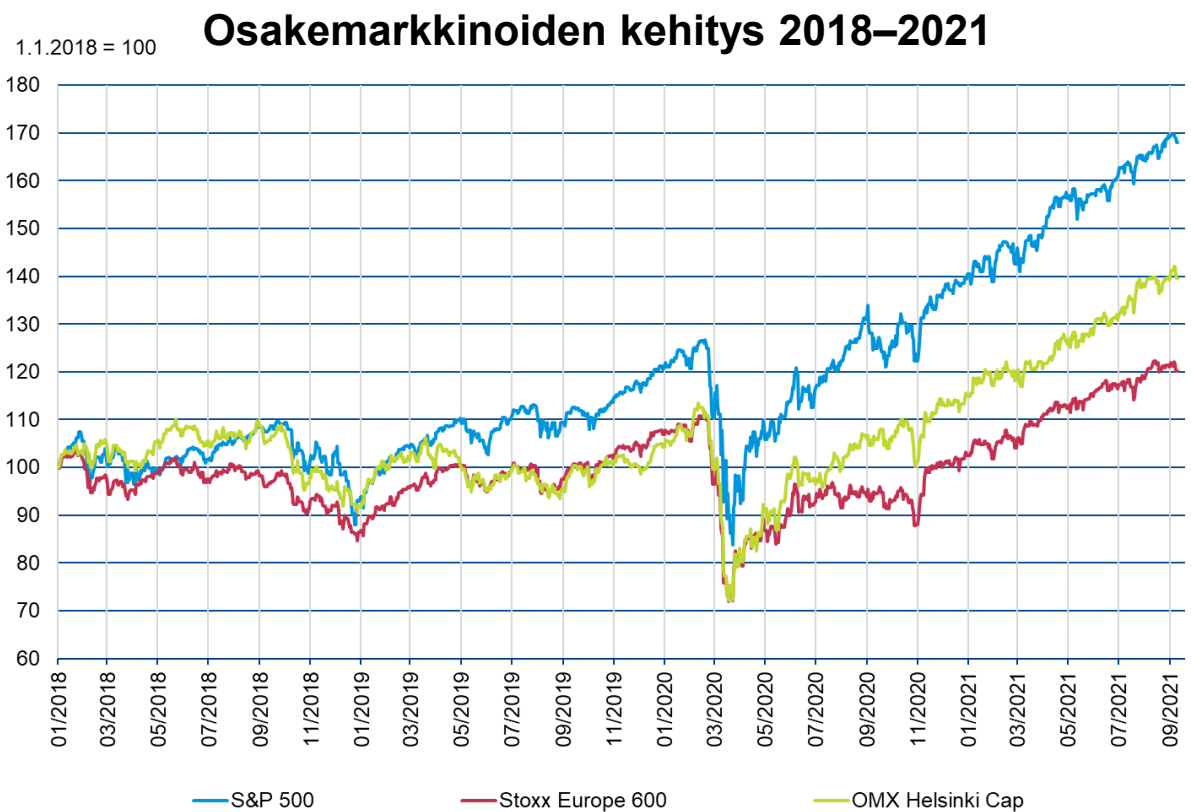
Talous elpyy mutta alasuuntaiset riskit edelleen koholla

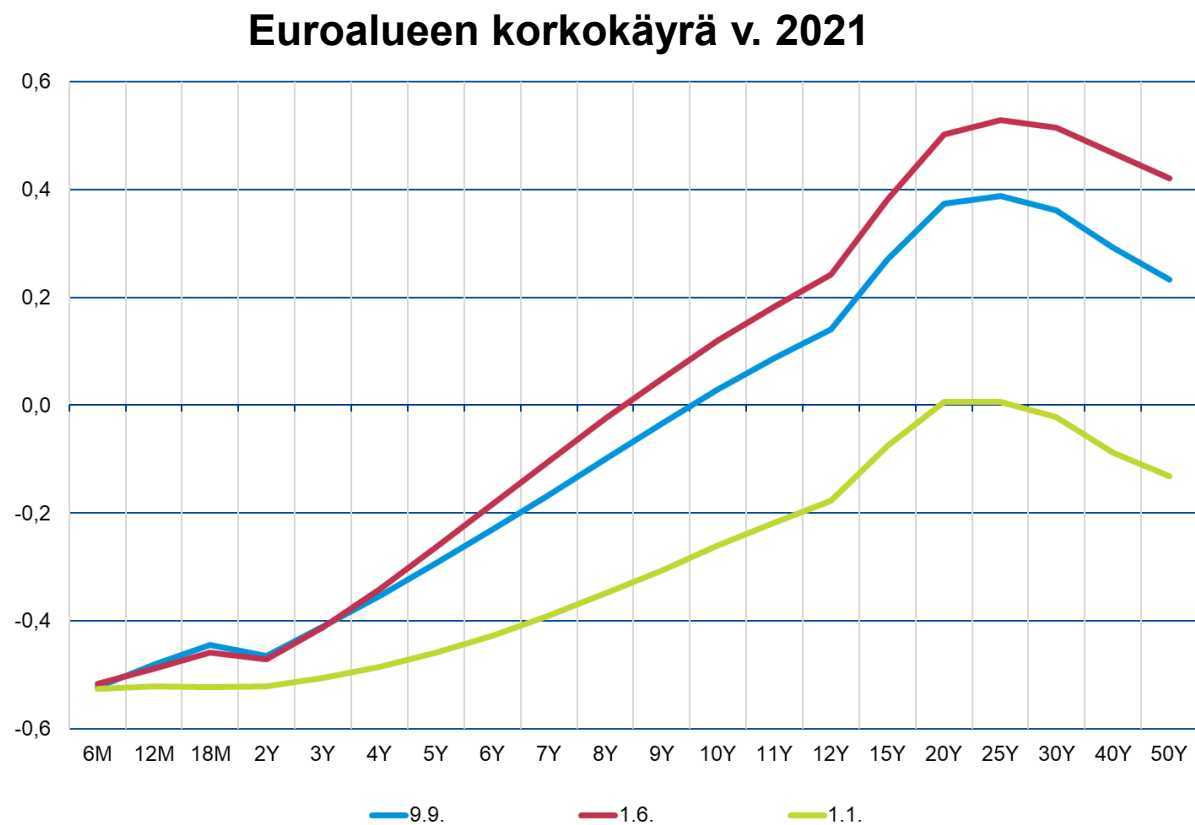
Lähde: Eurostat, Suomen Pankki, EKP, World Pandemic Uncertainty Index

*Kausitasoitettua ja työpäiväkorjatua
luvut viitevuoden 2015 hinnoin

Varallisuushintojen nousu jatkunut – arvopaperimarkkinoiden alttius negatiivisille yllätyksille ja korjausliikkeille kohonnut

Lähde: Bloomberg

Lähde: Bloomberg

Euroopan finanssisektorin suurimmat riskit

	Markkinahinnoittelun voimakkaat ja äkilliset muutokset
	Yritysten ja kotitalouksien taloudellisten vaikeuksien kasvu ja konkurssiaalto
	Koronakriisin kielteiset vaikutukset pankkien, vakuutusyhtiöiden ja eläkesektorin kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen
	Laaja-alaiset ja merkittävät kyberiskut
	Asunto- ja liikekiinteistömarkkinoiden merkittävät korjausliikkeet
	Valtioiden velkakestävyysshuolien voimistuminen
	Häiriöt rahoitusjärjestelmän kriittisessä infrastruktuurissa
	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat suorat ja epäsuorat riskit

	Vakava järjestelmätason riski
	Kohonnut järjestelmätason riski
	Järjestelmätason riski

Lähde: EU-viranomaisten riskiarviot

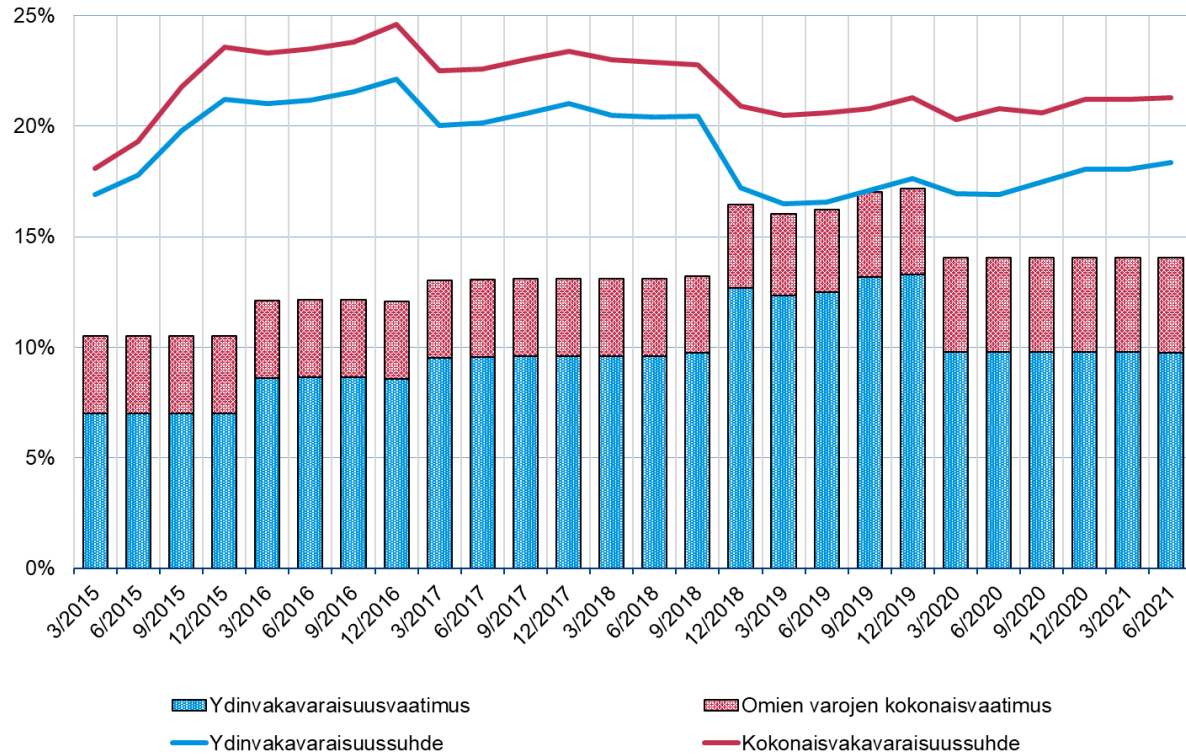
Suomen finanssisektorin tila ja riskit

Pankkisektori

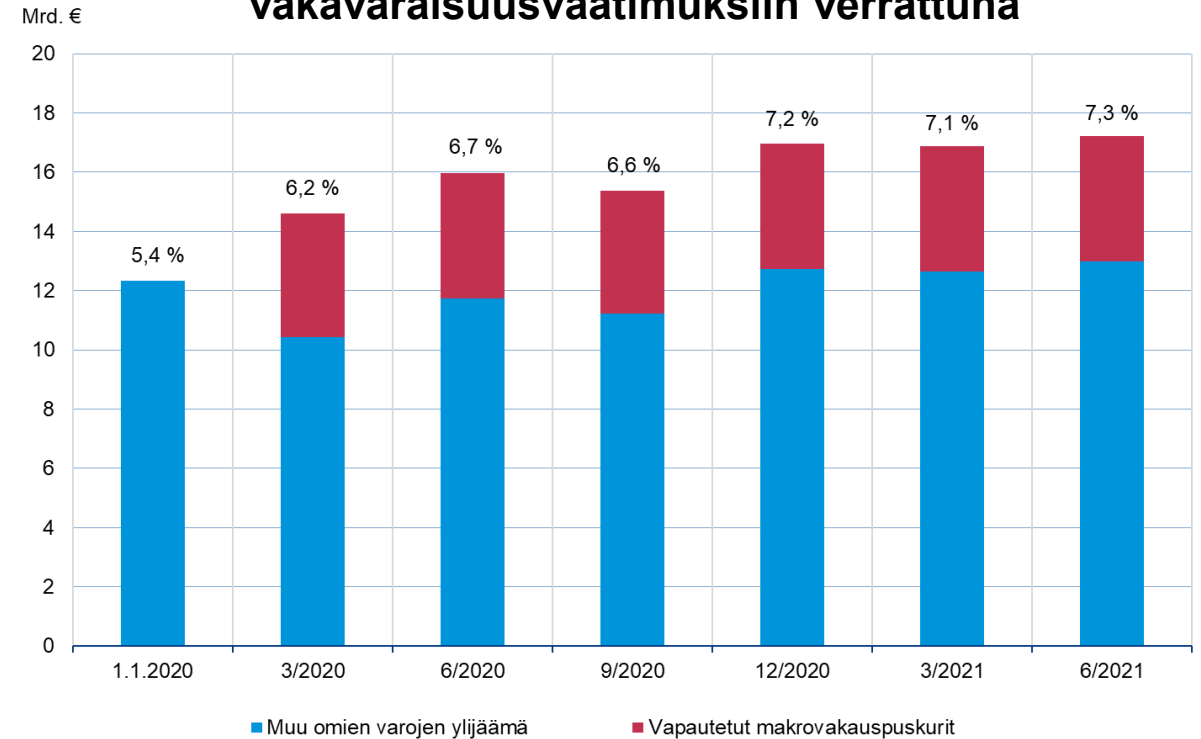
Pankkisektorin vakavaraisuus pysynyt vahvana

Suomen pankkisektorin vakavaraisuussuhteet ja -vaatimukset

Lähde: Finanssivalvonta

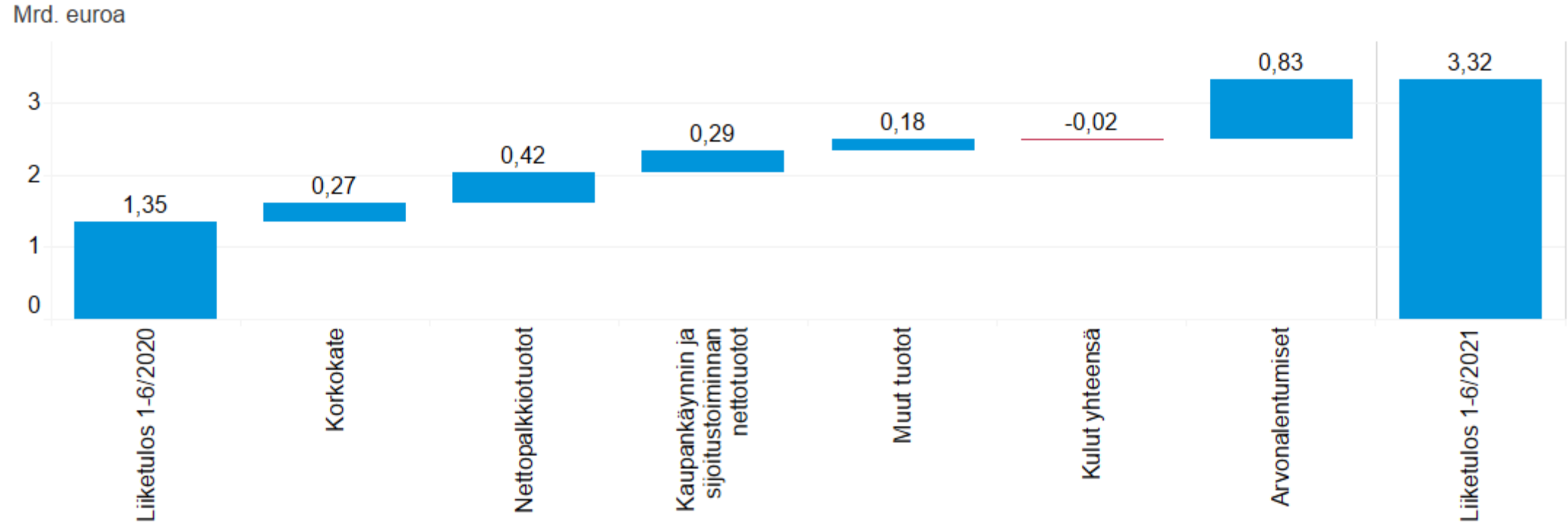
Suomalaispankkien omien varojen ylijäämä vakavaraisuusvaatimuksiin verrattuna

Lähde: Finanssivalvonta

*Pylväiden yläpuolella puskurin suuruus riskipainotettuihin eriin suhteutettuna

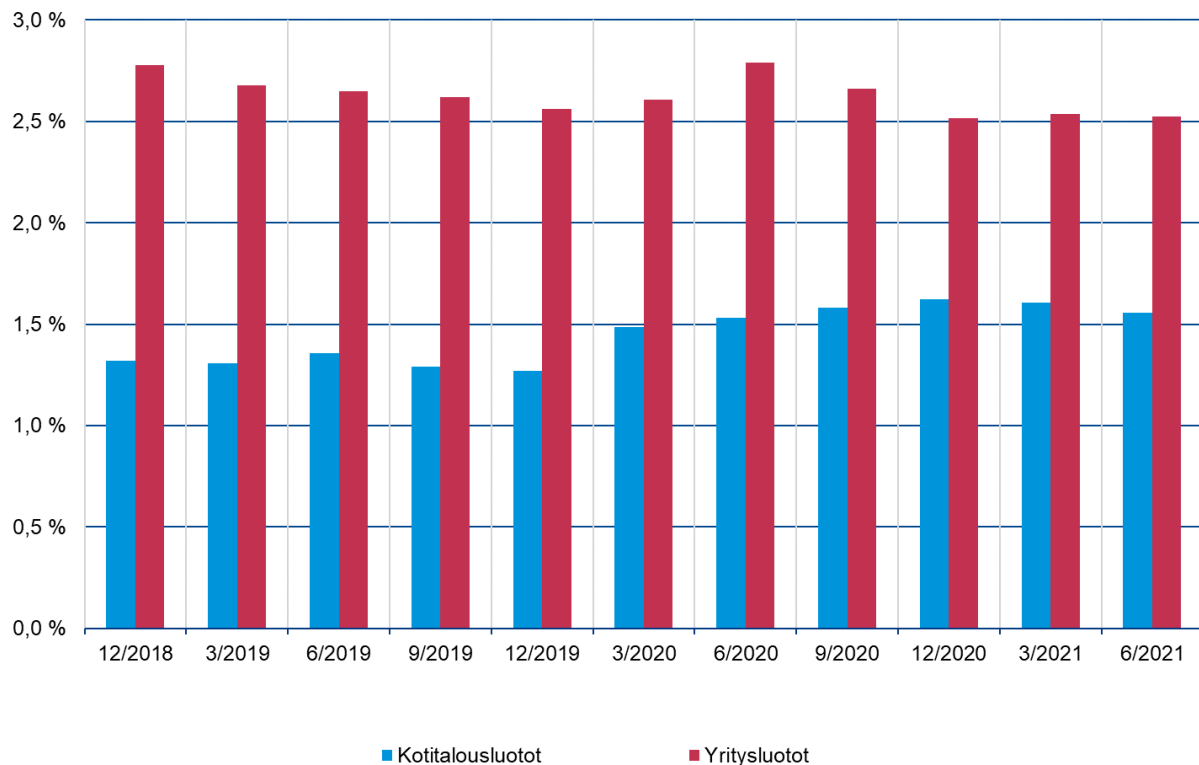
Arvonalentumisten lasku ja tuottojen vahva kasvu paransivat pankkisektorin liike tulosta

Lähde: Finanssivalvonta

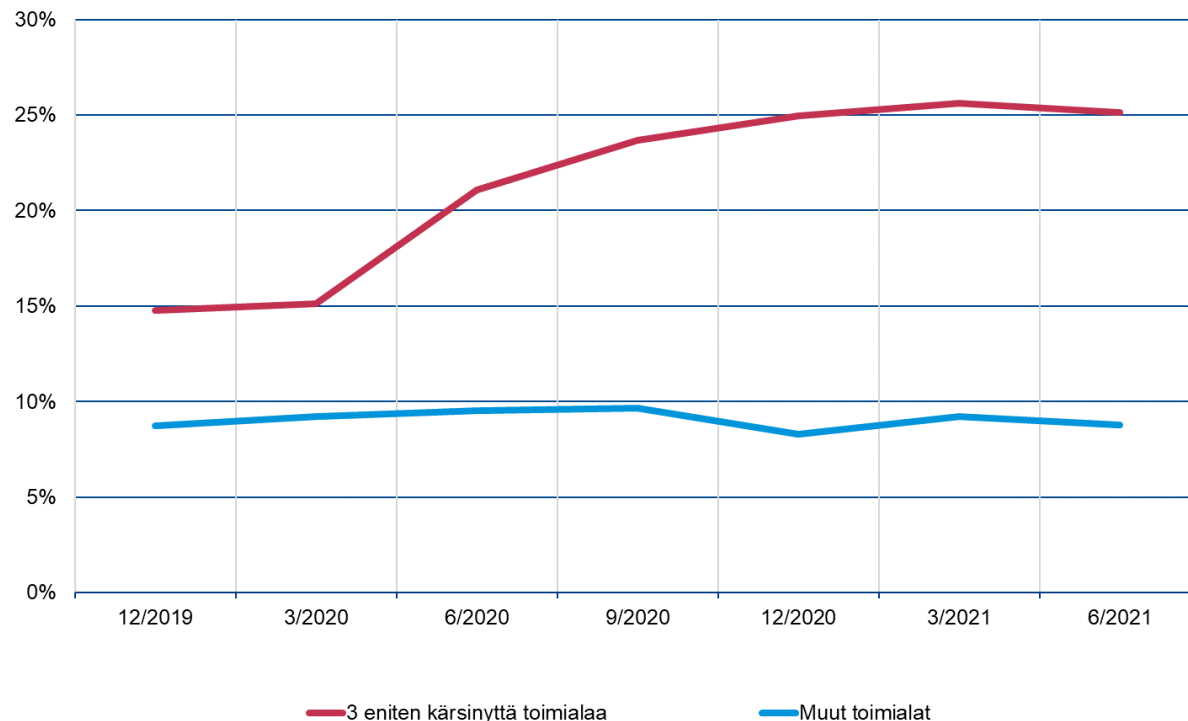
Pankkisektorin ongelmaluotot pysyneet maltillisella tasolla

Suomalaispankkien järjestämättömien kotitalous- ja yritysluottojen osuudet

Lähde: Finanssivalvonta

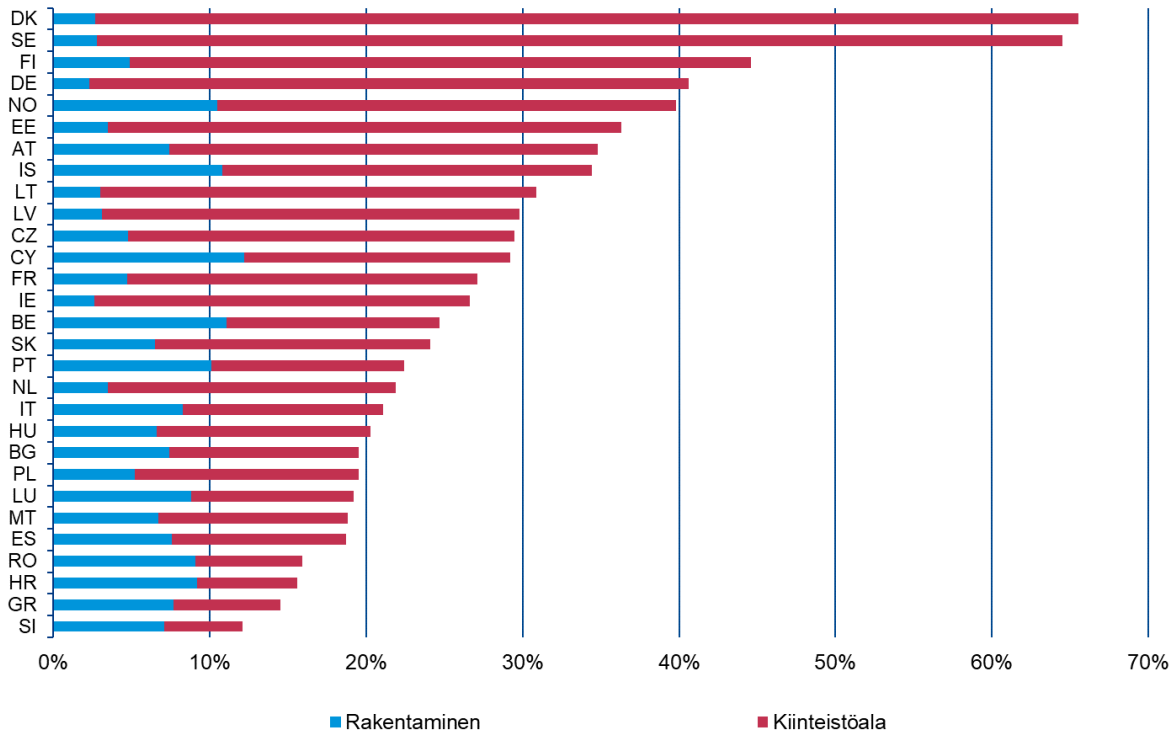
Arvoltaan alentuneiden ja luottoriskiltään kohonneiden yritysluottojen suhteelliset osuudet

Lähde: Suomen Pankki, Finanssivalvonnan laskelmat

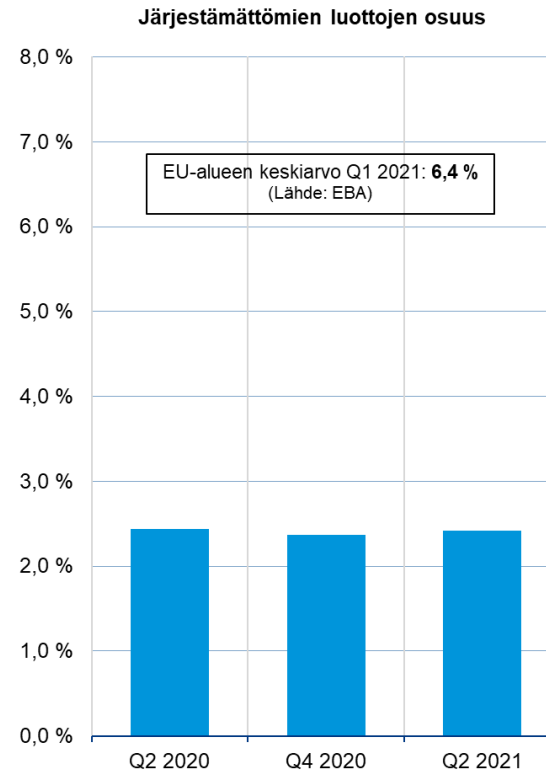
Suurin osa suomalaispankkien yritysluotoista myönnetty kiinteistösektorille – liikekiinteistövakuudellisten luottojen riskit pysyneet maltillisina

Kiinteistösektorin osuus yritysluottojen kokonaismäärästä Q1/2021

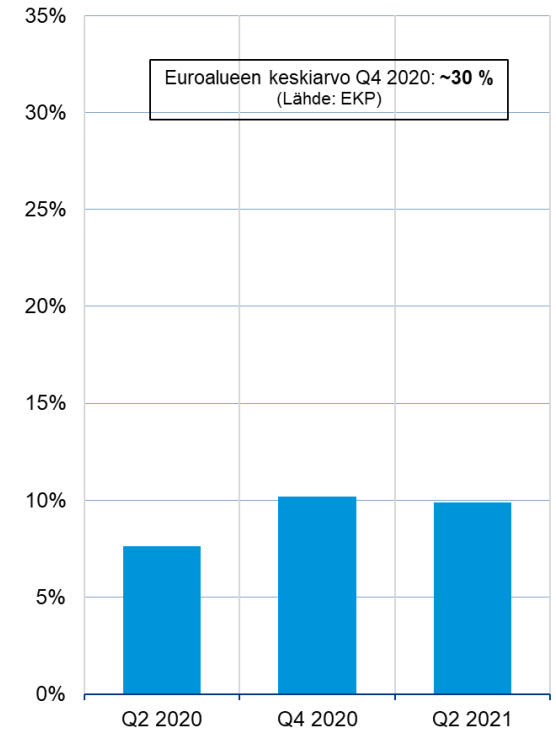
Lähde: EBA

Liikekiinteistövakuudellisten yritysluottojen laatu

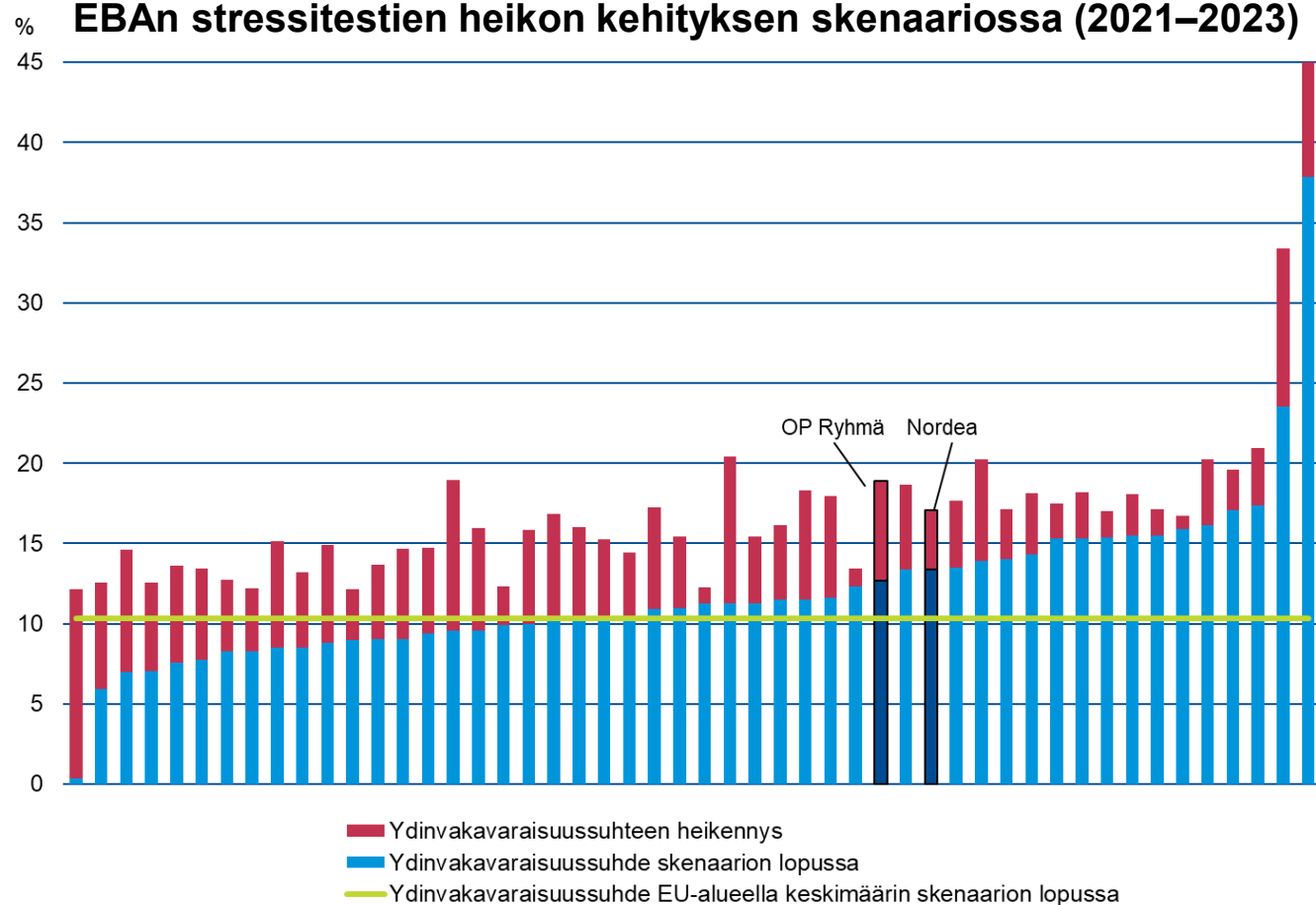
Lähde: Finanssivalvonta, EBA, EKP

Korkean luototussuhteen (yli 80 %) luottojen osuus

Pandemia ylläpitää epävarmuutta taloudessa – suomalaispankkien häiriönsietokyky keskimääräistä vahvempi

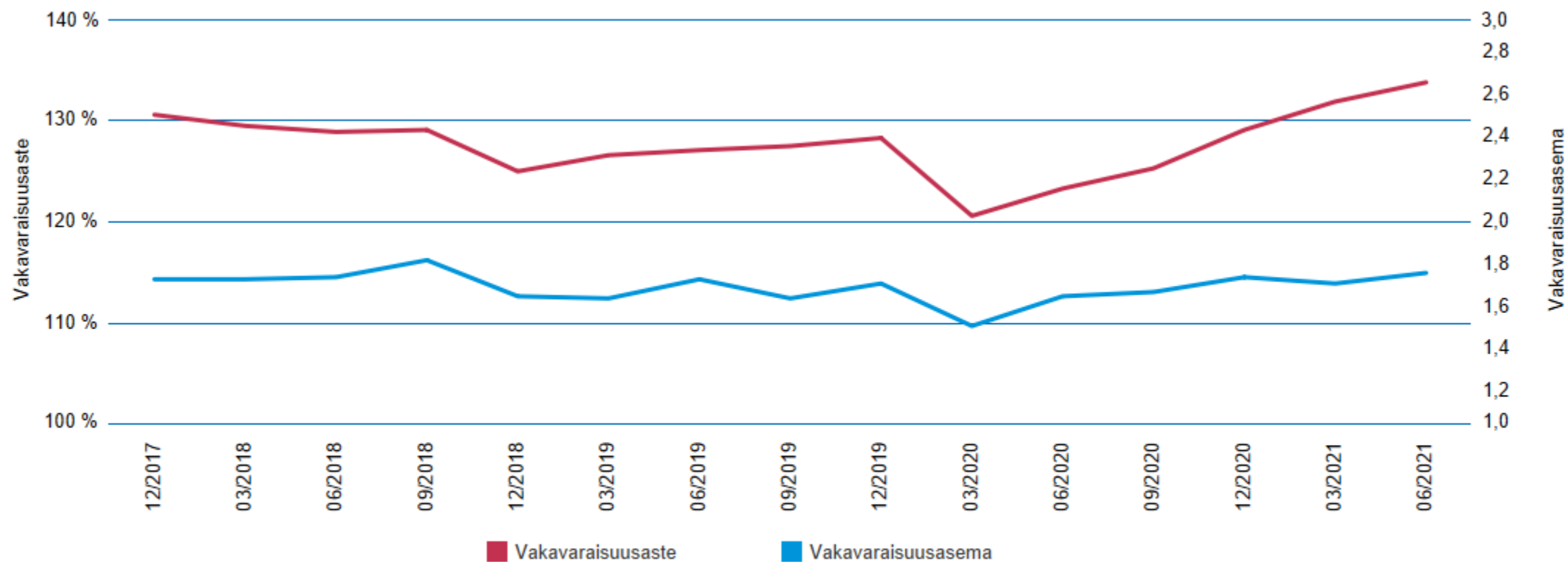
**Eurooppalaisten suurten pankkien ydinvaravaroitusasteiden kehitys
EBAn stressitestien heikon kehityksen skenaariossa (2021–2023)**

Lähde: EBA

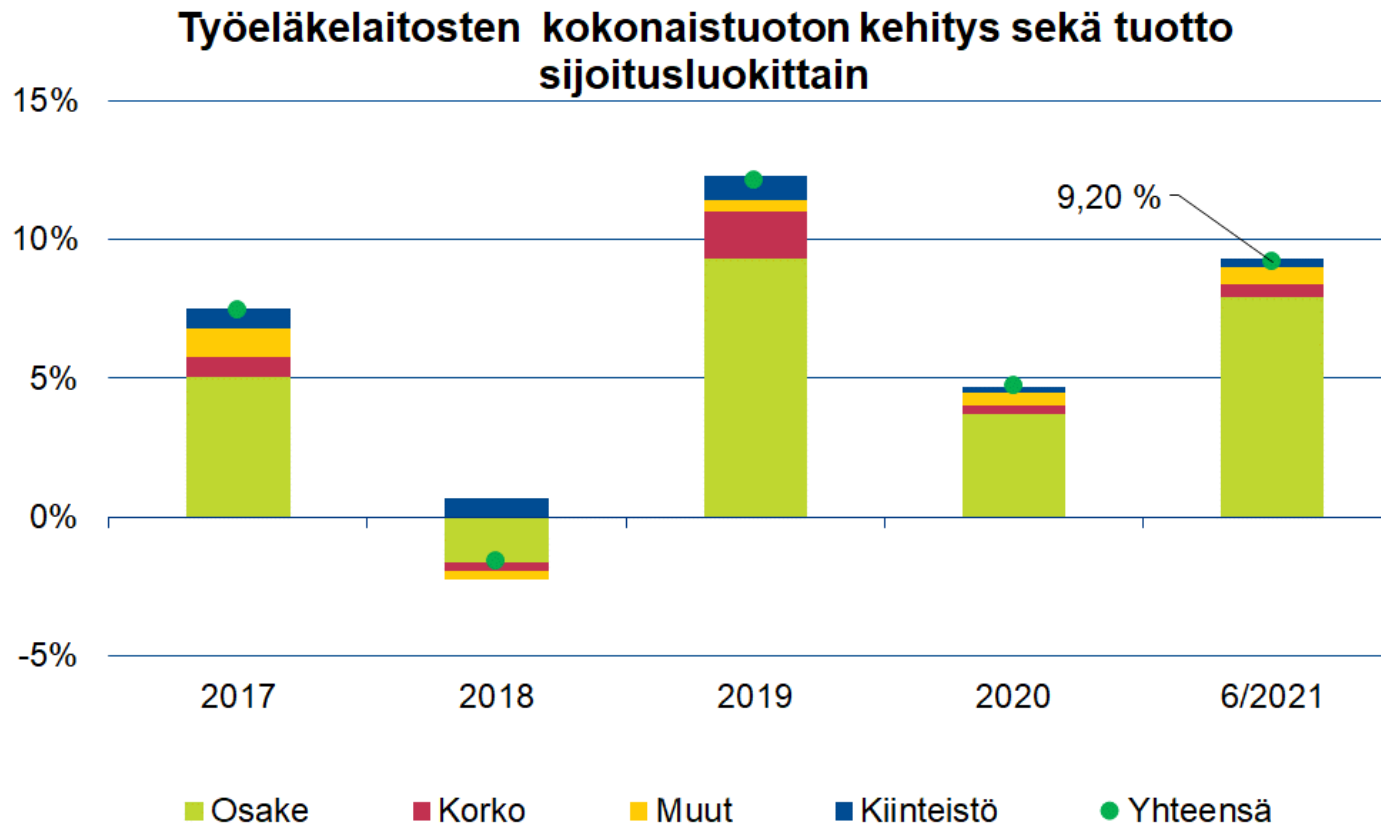
Työeläkevakuutus

Työeläkelaitosten vakavaraisuusaste korkealla tasolla osakesijoitusten tuoton myötä

Lähde: Finanssivalvonta

Ylivoimaisesti suurin osa tuotoista tuli osakkeiden arvojen noususta

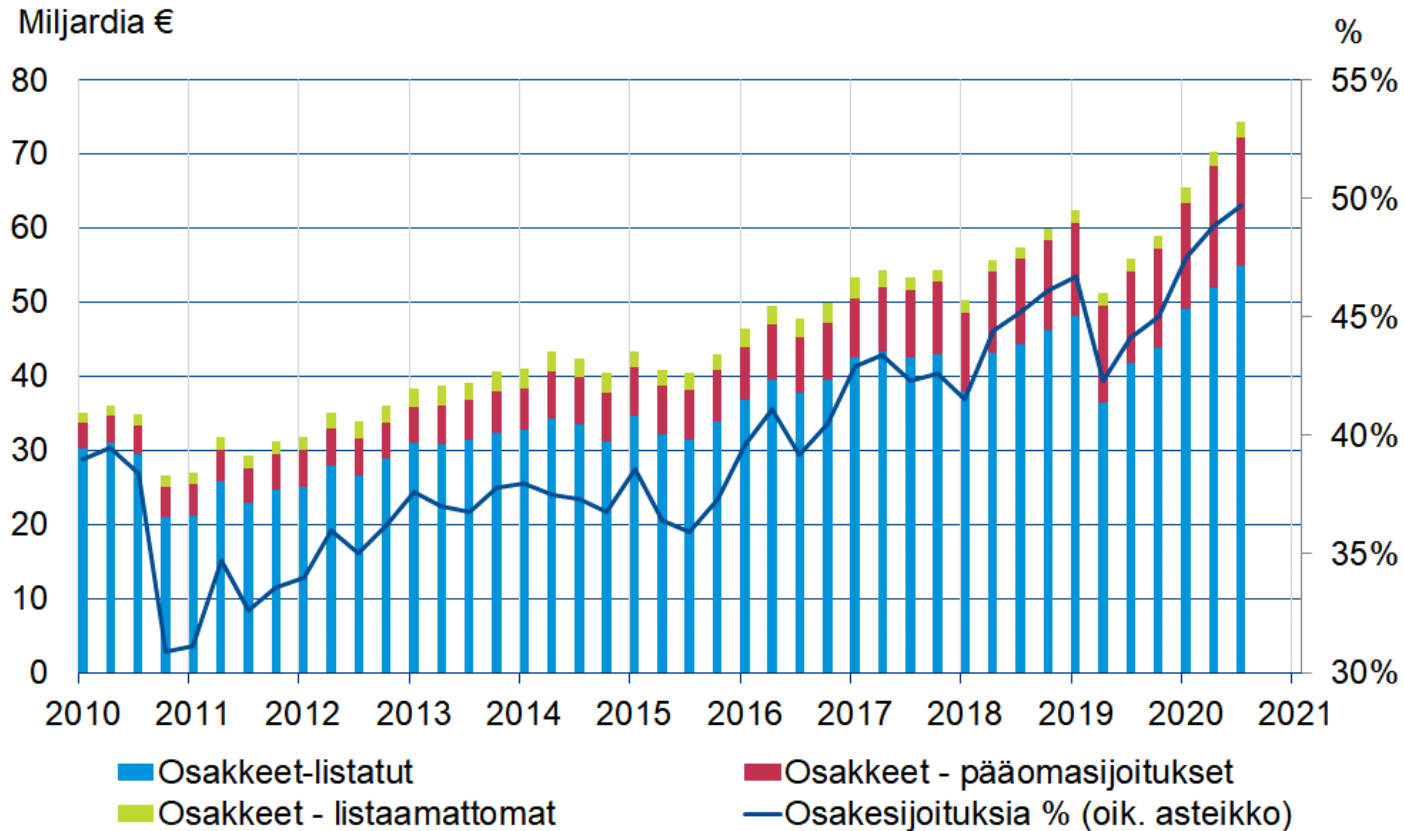

Sijoitusluokkien kumulatiiviset tuotot 6/2021

- ❖ Osakkeet 17 %
- ❖ Korot 1,6 %
- ❖ Kiinteistöt 2,2 %
- ❖ Muut sijoitukset 5 %

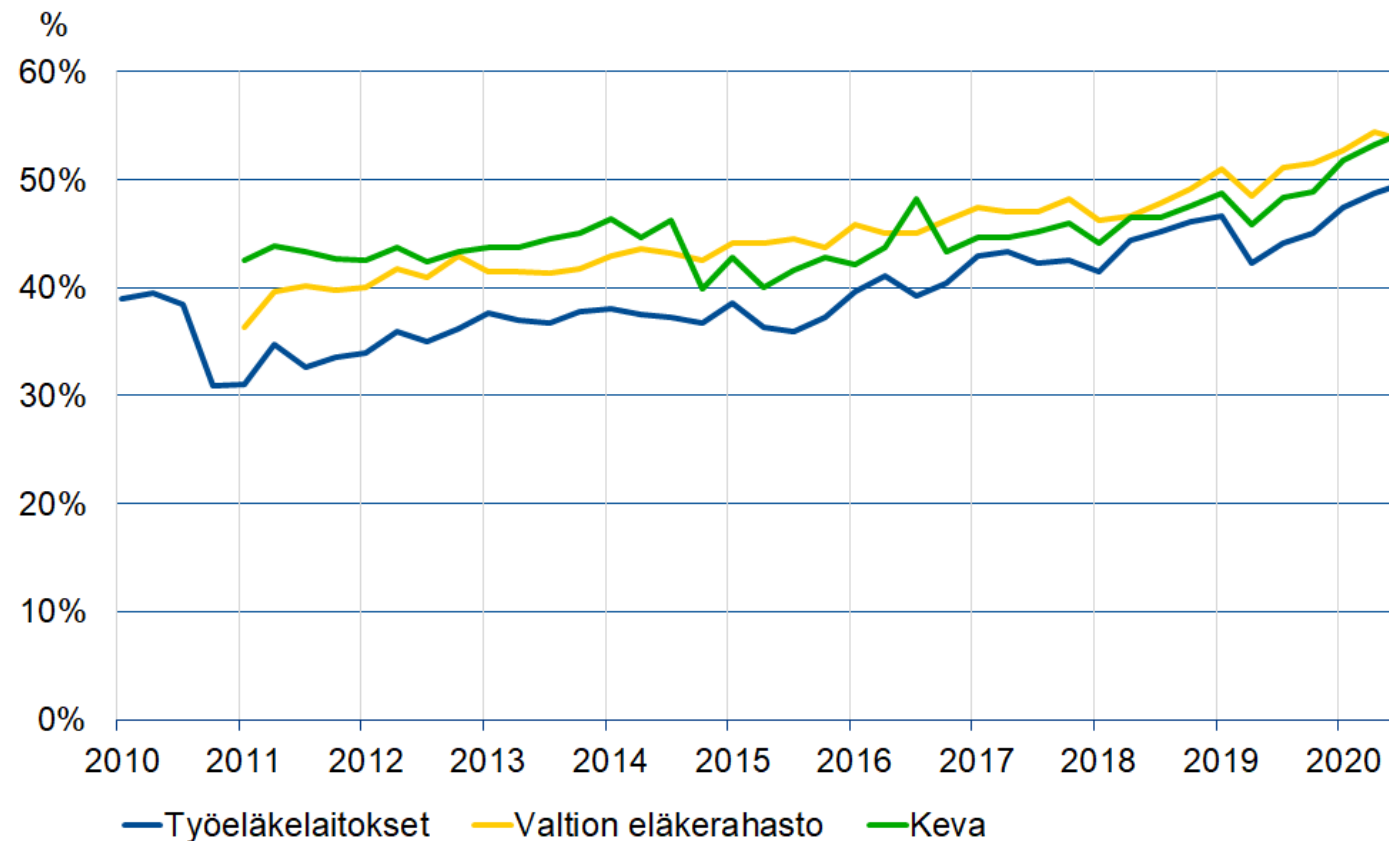
Lähde: Finanssivalvonta

Eläkelaitosten osakesijoitusten määrä kasvanut vuodesta 2011 10 prosentin vuosivauhdilla – sijoitusallokaatiossa puolet osakesijoituksia

Lähde: Finanssivalvonta

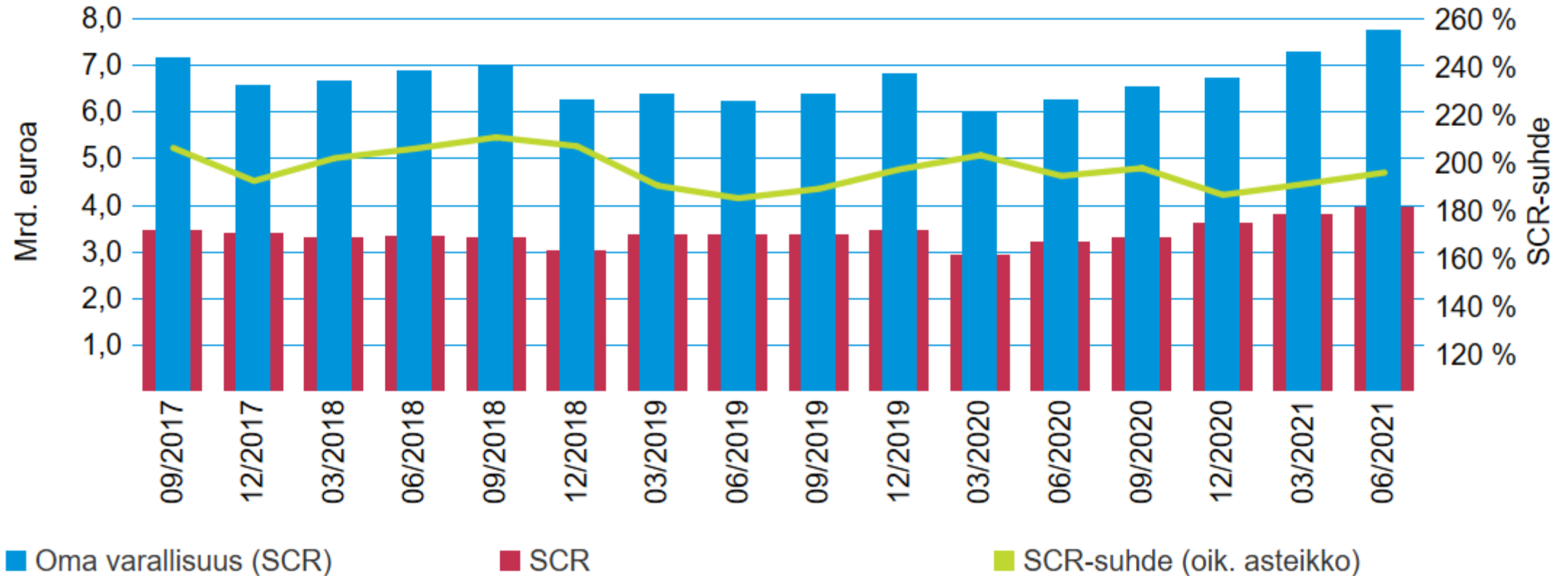
Huolimatta vakavaraisuussäntelystä eläkelaitokset ottavat osakeriskiä lähes yhtä paljon kuin KEVA ja VER

Lähde: Finanssivalvonta

Henkivakuutus

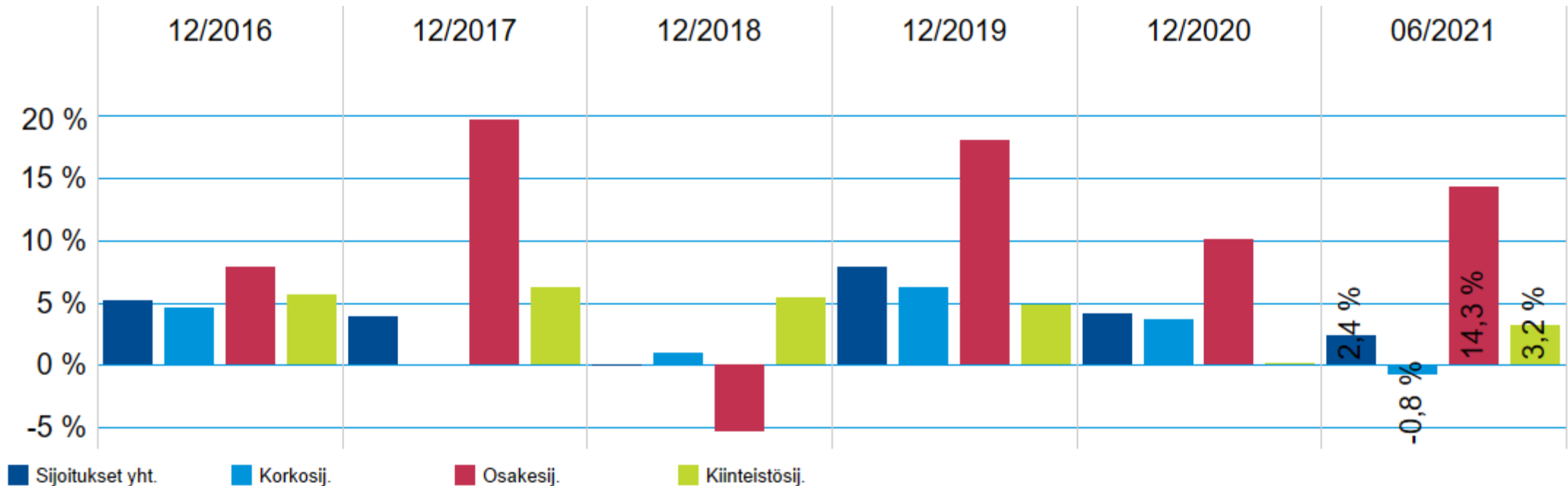
Henkivakuutussektorin vakavaraisuus hyvä

Lähde: Finanssivalvonta

Vahvat osaketuotot kasvattivat sijoitusten kokonaistuottoa

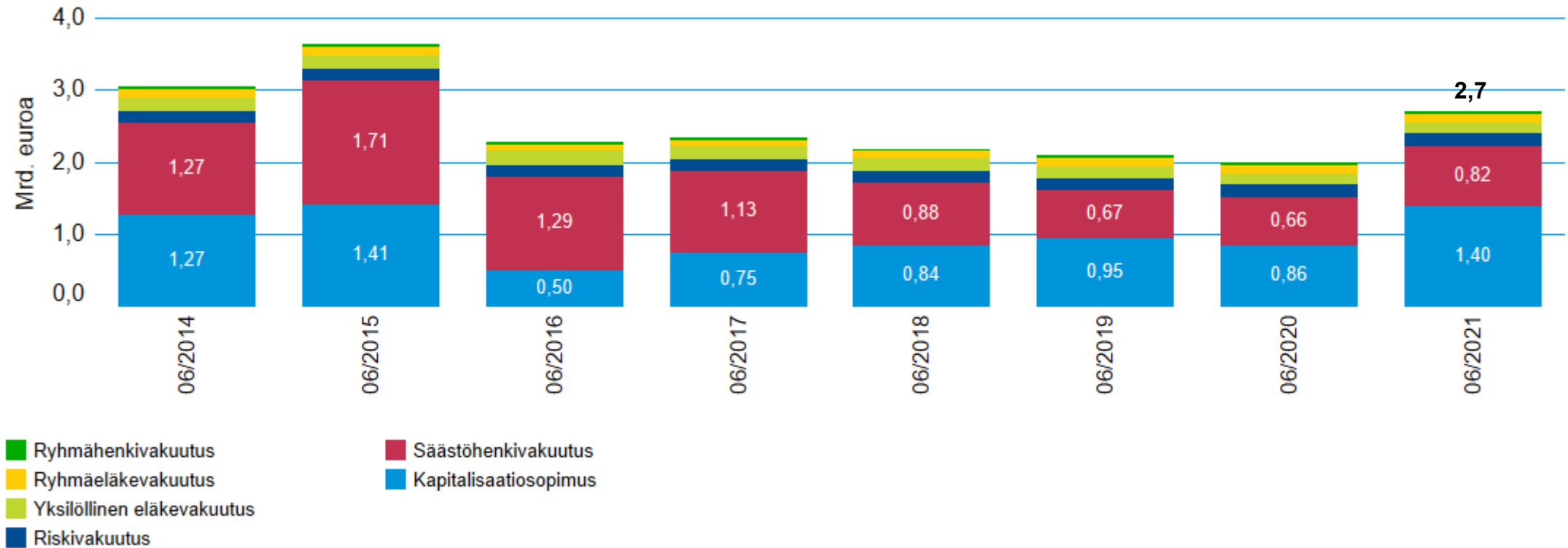
Henkivakuutussektorin sijoitustuotot (% vuoden alusta)

Lähde: Finanssivalvonta

Kapitalisaatiosopimusten voimakas kasvu nosti maksutuloa

Maksutulo vakuutuslajeittain

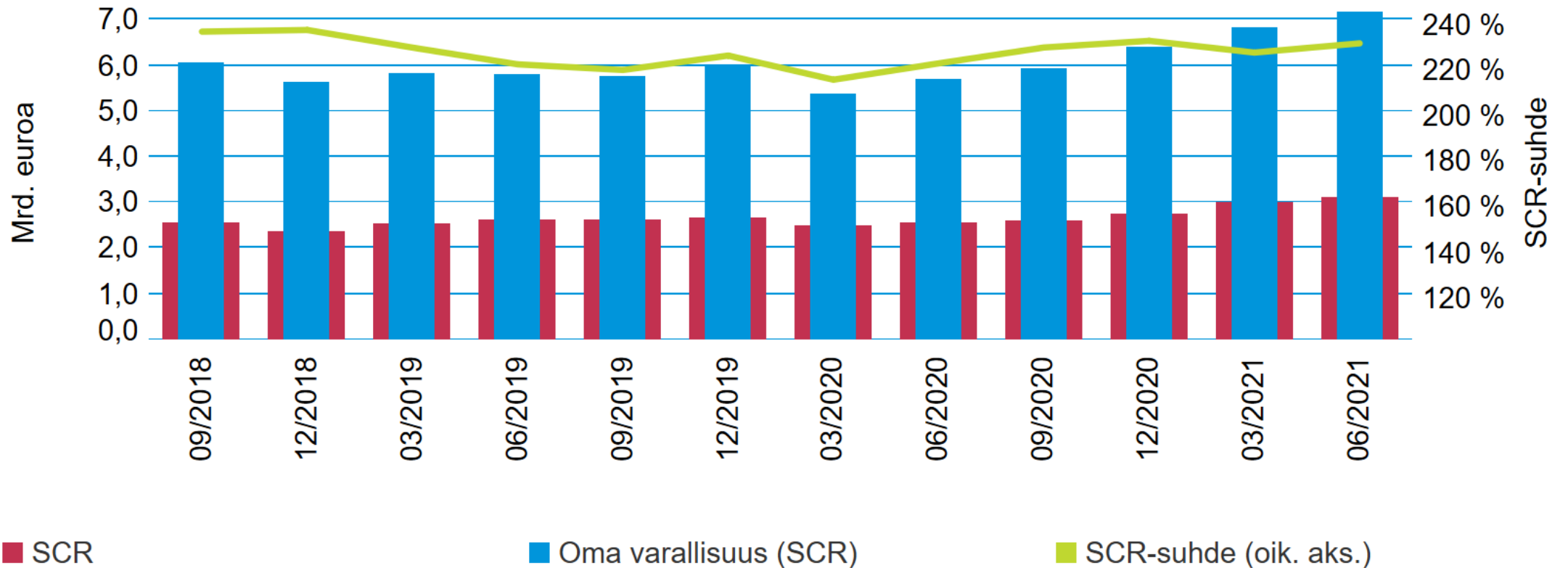

Lähde: Finanssivalvonta

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus hyvä

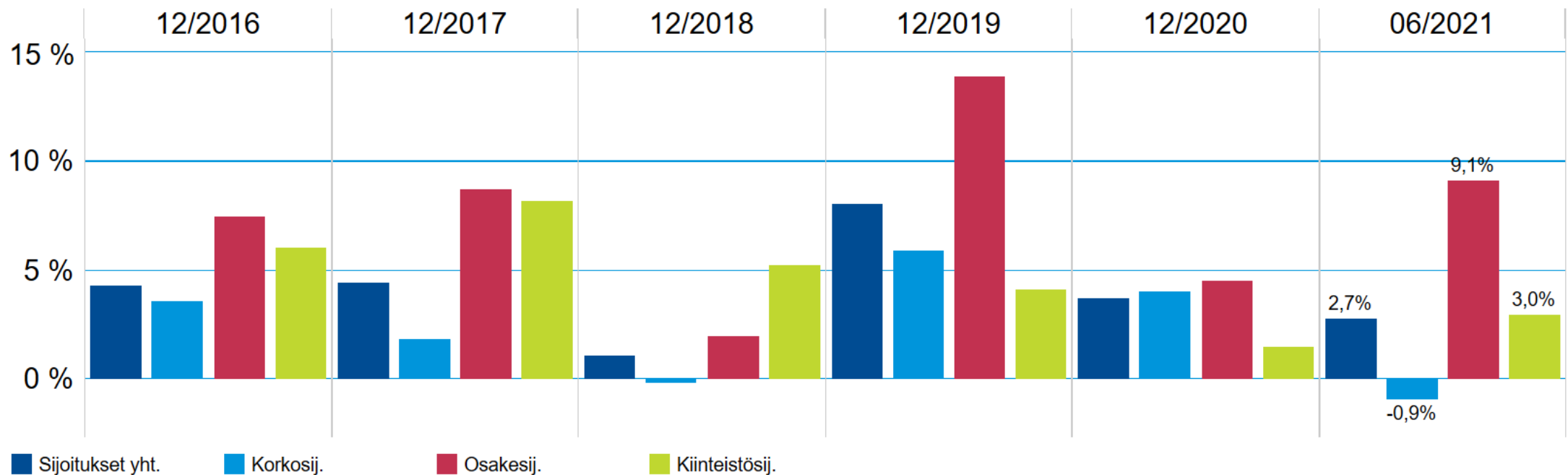
Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus

Lähde: Finanssivalvonta

Osaketuotot vahvistivat vakavaraisuutta

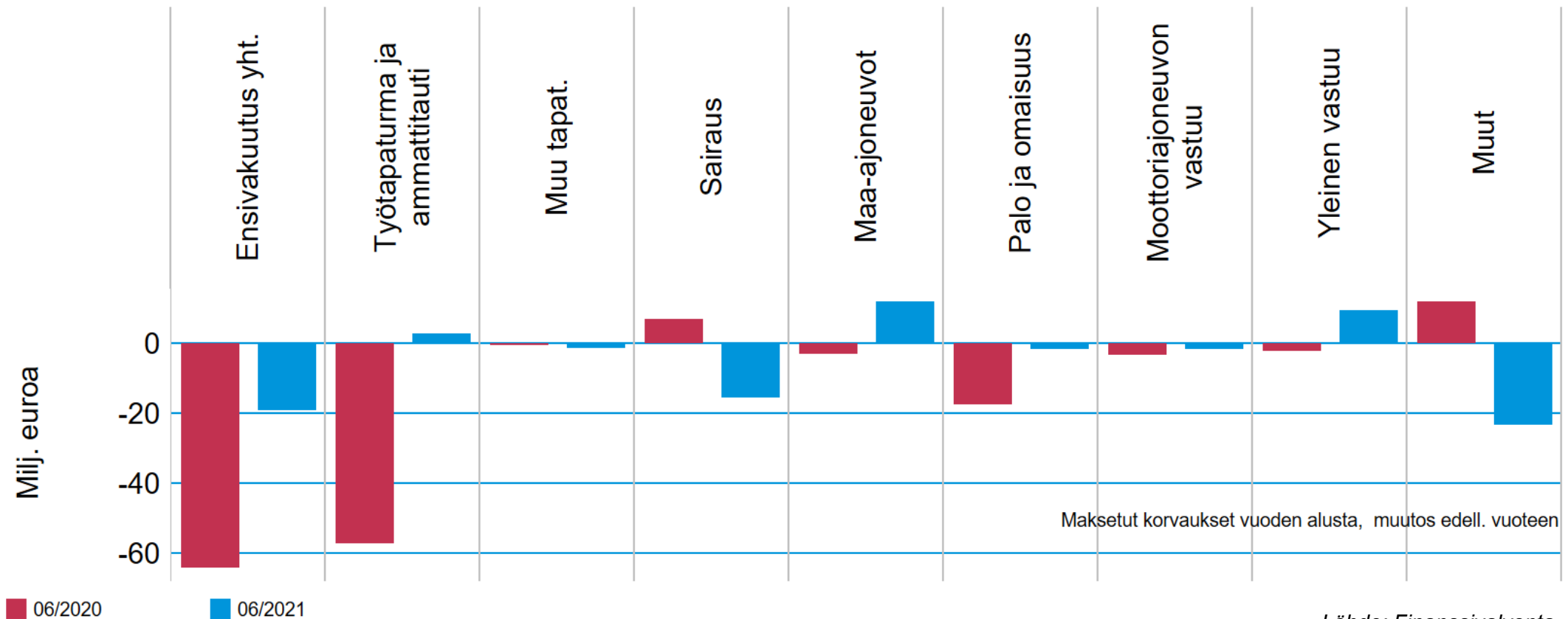
Vahinkovakuutussektorin sijoitustuotot (% vuoden alusta)

Lähde: Finanssivalvonta

Pandemian vaikutus näkyy vielä alhaisissa korvauskuluissa, talouden elpyminen kiihdytti jo maksutulon kasvua

Vahinkovakuutuksen maksettujen korvausten muutos

Lähde: Finanssivalvonta

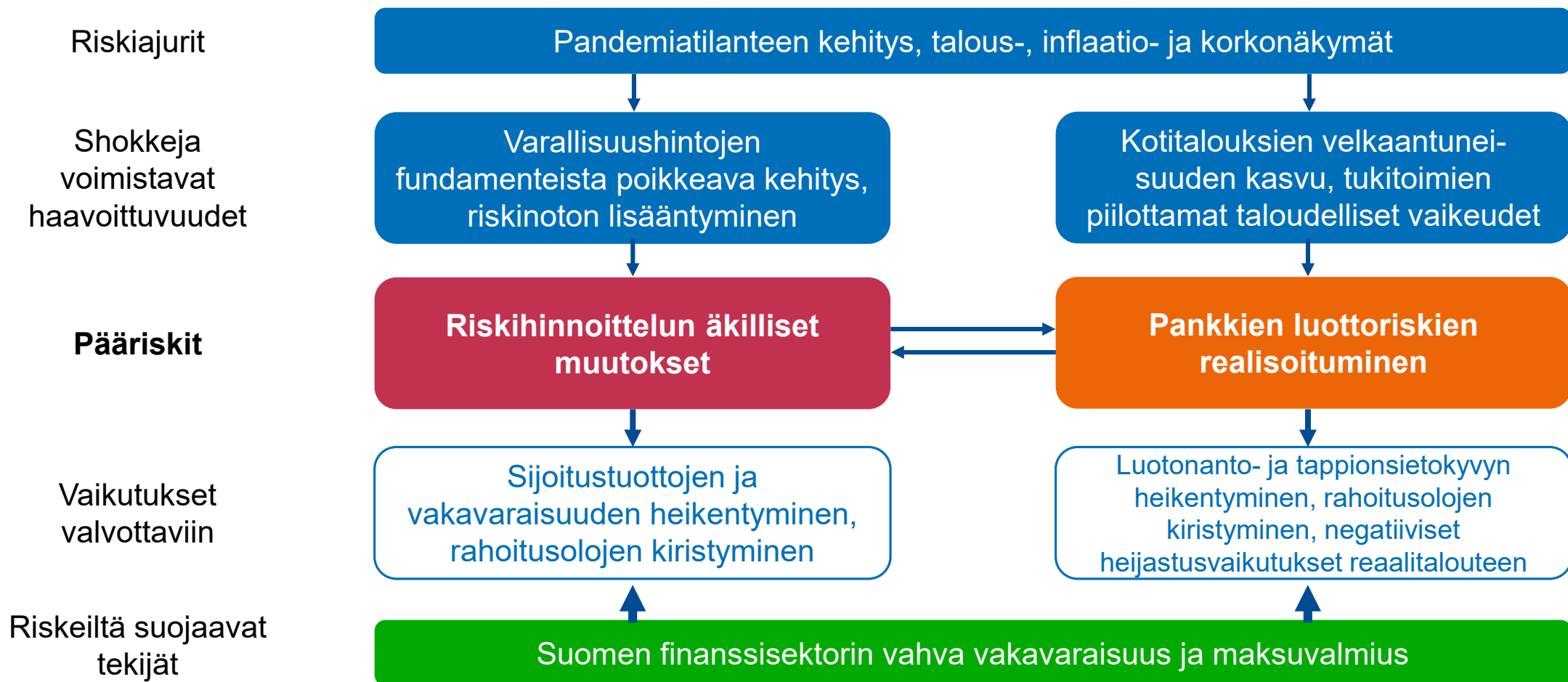
Lakisääteisen liikenne- ja tapaturmavakuutuksen korvauskäsittelyssä edelleen parannettavaa

- Kaikki vahinkovakuutusyhtiöt eivät ole noudattaneet erityisesti lakisääteisten vakuutusten, kuten liikennevakuutuksen ja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen korvauskäsittelylle laissa asetettuja ehdottomia määräaika vaatimuksia.
- Finanssivalvonta on seurannut tehostetusti korvaushakemusten käsittelyaikoja yhtiöiden omista sisäisistä raporteista ja selvityspyynnöillä.
 - Käsittelyajat ovat lyhentyneet, mutta kaikilta osin ei vielä olla lain edellyttämällä tasolla.
- Finanssivalvonta alkaa vuoden loppuun mennessä kerätä yhtiöiltä määrämuotoista tietoa ja seurata sen avulla sääntelyn noudattamista vertailukelpoisin ja yhdenmukaisin tiedoin.
- Tarvittaessa Finanssivalvonta puuttuu laiminlyönteihin.

Suomen finanssisektorin pääriskit

On tärkeää, että finanssisektorin vakavaraisuus ja maksuvalmius säilyvät vahvoina myös jatkossa

Tulokset teema-arviosta: rahoitusvälineiden ja sijoituspalveluiden soveltuvuus asiakkaalle

Sijoituspalvelun tai -tuotteen soveltuvuuden arvioinnissa on puutteita

- Sijoitusympäristön poikkeuksellisuus edellyttää erityistä huolellisuutta sijoitusneuvojilta.
- Finanssivalvonta on havainnut puutteita **sijoitusneuvonnassa ja omaisuudenhoidossa** vaadittavissa arvioissa siitä, **soveltuuko sijoitustuote asiakkaalle**.
 - Havaitut puutteet voivat käytännössä heikentää sijoittajansuojan toteutumista.
 - Puutteet koskivat mm. asiakkaan sijoitustietämyksen ja tappionsietokyvyn selvittämistä, annetun sijoitusneuvon perusteluita, sijoitustuotteen vaihtamiseen liittyviä kulu-hyöty-analyysejä.
 - Lisäksi sisäiset ohjeistukset näiden arviointien tekemiseen olivat puutteellisia.
- Tulokset perustuivat Finanssivalvonnan teema-arvioon.
- Yhtiöiden välillä oli eroja soveltuvuusarviointien toteuttamisessa.

Mifid II: Sijoitusneuvonnassa ja omaisuudenhoidossa on tehtävä arviointi siitä, soveltuuko sijoitustuote asiakkaalle eli vastaako se asiakkaan sijoitustavoitteita, taloudellista tilannetta ja sijoitustietämystä ja -kokemusta.

Valvoja edellyttää toimenpidesuunnitelmaa puutteiden korjaamiseksi

- Finanssivalvonta edellyttää yhtiön johdon hyväksymää toimenpidesuunnitelmaa teema-arviossa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.
- Finanssivalvonta on viime vuosina kohdistanut valvontaansa sijoituspalveluja tarjoavien yhtiöiden menettelytapojen valvontaan.
 - Tarkastukset yksittäisiin valvottaviin
 - [Teema-arvio pankkien, rahastoyhtiöiden ja sijoituspalveluyritysten tuotehallinnan järjestämisestä](#)
 - [Teema-arvio koskien asianmukaisuusarviointia pankeissa ja sijoituspalveluyrityksissä](#)
 - Teema-arvio koskien soveltuvuusarviointia pankeissa ja sijoituspalveluyrityksissä
- Finanssivalvonta jatkaa valvontatoimenpiteitä.

Ilmastoriskien ja ESG-sääntelyn vaikutukset finanssisektorilla

Ilmastonmuutos ja kestävyyskysymykset vaikuttavat finanssisektoriin useilla tavoilla

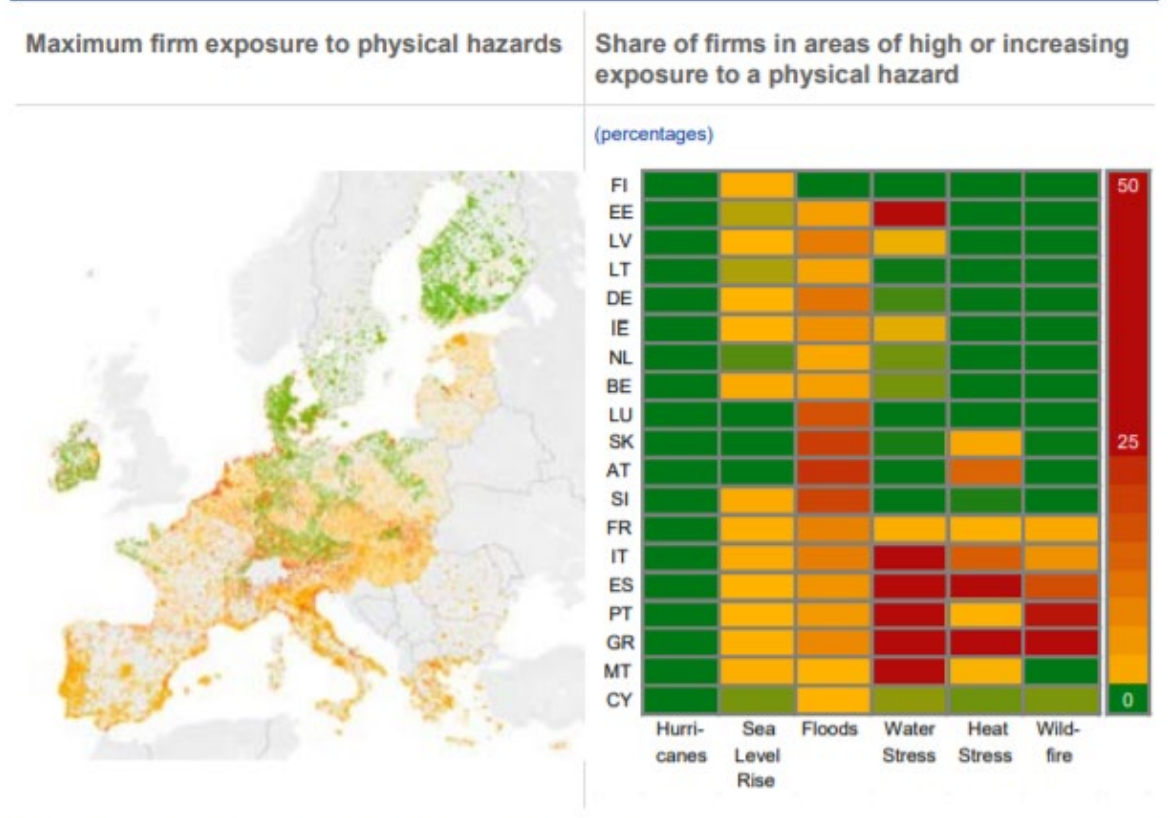

Ilmastonmuutos vaikuttaa suomalaisiin pankki- ja vakuutussektoreihin ennen kaikkea siirtymäriskien kautta

- Pankkien ja vakuutussektorin toimijoiden tulee huomioida toiminnassaan ilmaston-muutokseen liittyvät riskit.
 - Suomessa fyysiset riskit ovat eurooppalaisittain matalat, ilmastonmuutos vaikuttaa suomalaisiin toimijoihin lähinnä siirtymäriskien kautta.
- Vaikutus näkyy finanssisektorin toimijoiden liiketoiminnassa ja taloudellisissa riskeissä.
- Finanssisektorilla rooli myös tarvittavien muutosten rahoittajana ja vakuuttajana.

Chart 1

Physical risks to firms in Europe stemming from climate change mainly arise from floods, wildfires, heat stress or water stress

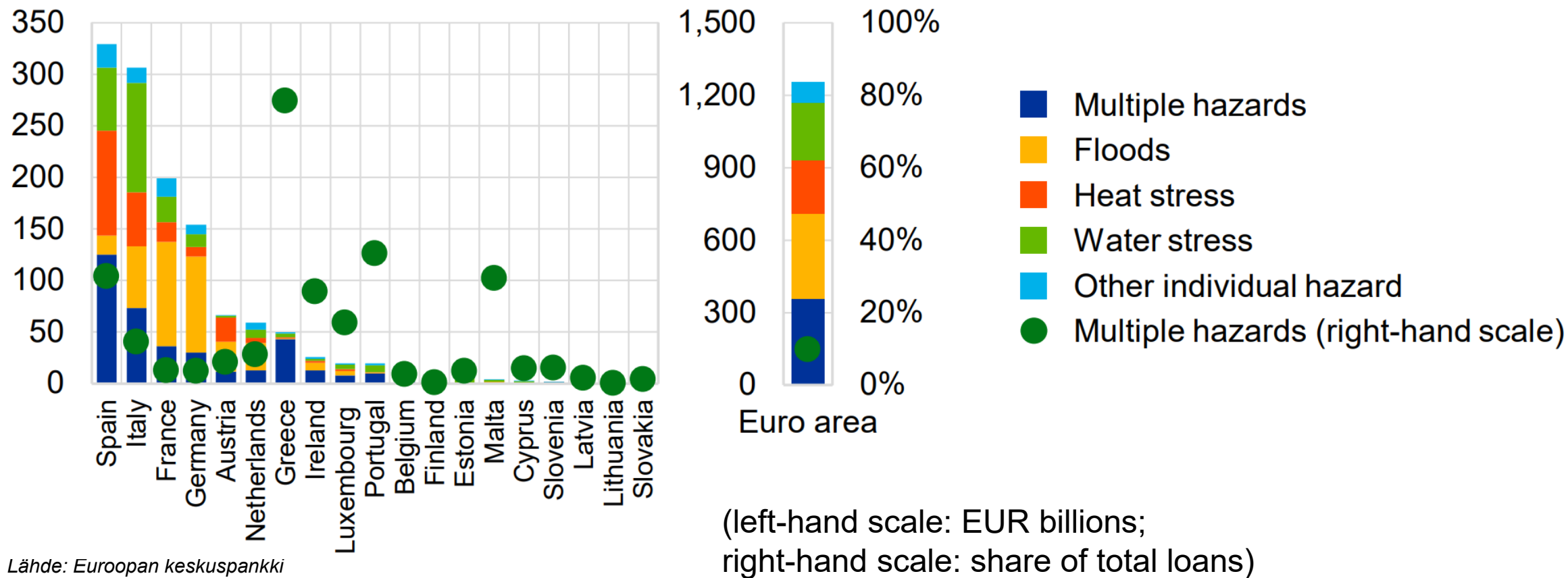
Sources: Four Twenty Seven, an affiliate of Moody's, and ECB calculations.

Notes: The location of firms' headquarters and that of their largest subsidiaries are used as proxies for firm location. Data coverage varies by country, selected firms may not be representative of all firms within the country. Left panel: Based on 1.5 million firms in Europe. Each dot stands for one firm, its colour refers to the maximum exposure level across six hazards, including hurricanes, sea level rise, floods, water stress, heat stress and wildfires. Right panel: Based on 1.1 million firms in the euro area. The share of firms with "high present/projected exposure" or "increasing exposure" in all firms in the sample within the respective country is shown. No firms in the sample have high or increasing exposure to hurricanes.

Lähde: Euroopan keskuspankki

Suomalaisten pankkien luottoriskit yrityksistä, joilla on suuri tai kasvava fyysinen riski, ovat pienet

Banks' loan exposures to firms in areas of high or increasing physical risks, by country

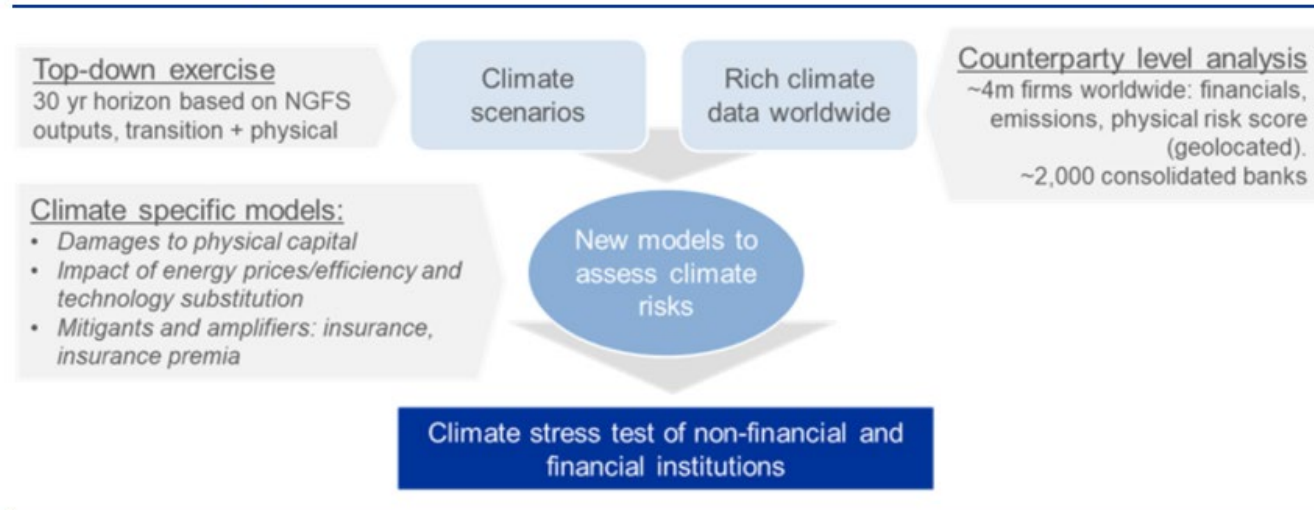

Lähde: Euroopan keskuspankki

Pankkien on huomioitava vihreään talouteen siirtymisen tuomat muutokset taloudellisten riskiensä hallitsemiseksi

- EKP arvioi ilmastonmuutoksen vaikutuksia valvonnassaan oleville pankeille stressitestillä vuonna 2022.
 - Stressitestissä hyödynnetään yhtiökohtaista altistumistietoa yhdistettynä tietoon siirtymä- ja fyysisistä riskeistä.
 - Analyysissä otetaan huomioon vihreään talouteen liittyvien muutosten kustannukset verrattuna ei muutoksia -tilanteeseen.
 - Tietoja hyödynnetään arvioitaessa pankkien stressinsietokykyä luottojen, vakuuksien ja sijoitusten kautta.

Innovative components of the ECB climate stress test

Source: ECB

Kestävyyseriskien vaikutus vakuutusyhtiöiden liiketoimintaan

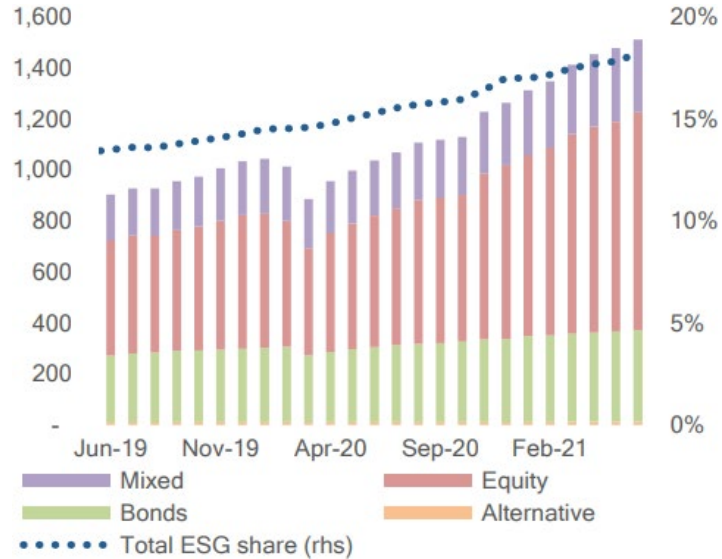
- Suomessa fyysiset riskit vakuutetulle omaisuudelle ovat globaalissa mittakaavassa vähäisiä, mutta sääntelyn, teknologioiden ja kulutustottumusten muutokset vaikuttavat myös vakuutusyhtiöiden liiketoimintamalleihin.
 - Osa nykyisestä vakuuttamistoiminnasta muuttuu tai katoaa tulevaisuudessa: jo nyt osa eurooppalaisista vakuutusyhtiöistä on vetäytymässä hiiliteollisuuden vakuuttamisesta.
 - Uusien teknologioiden kuten sähköautojen ja puhtaan energian vakuuttaminen tuo mukanaan uusia riskejä.
- Ilmastoriskien stressitestaaminen on tulossa osaksi vakuutusyhtiöiden riskienhallintaa.
 - Suomalaisen vakuutusyhtiön on otettava huomioon erityisesti siirtymäriskien vaikutus sijoitustoimintaan.
 - Luotettavien skenaariomallien kehittäminen on iso haaste lähitulevaisuudessa.

Vihreiden sijoitustuotteiden kysyntä jatkoi kasvuaan alkuvuonna 2021

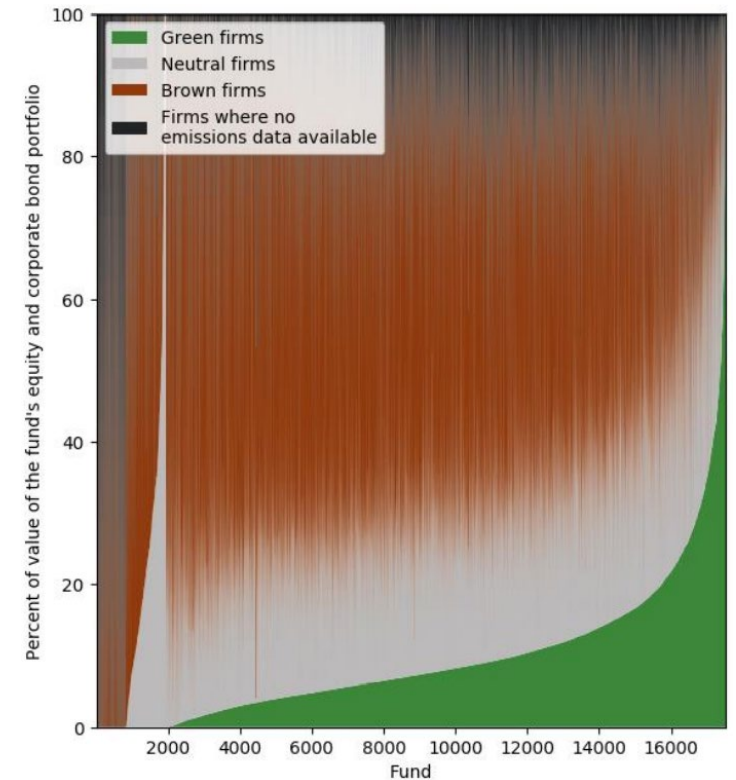
Vuosittain liikkeeseen laskettujen EU ESG -joukkovelkakirjojen määrä

ESG-rahastojen varallisuus

Vihreiden vs. ruskeiden yritysten osuus EU-rahastojen portfoliosta

Kuvioiden lähde: ESMA, Trends, Risks and Vulnerabilities (TRV) -raportti

Kestävyystekijöistä on annettava oikeaa ja täsmällistä tietoa

Velvoitteet valvottaville ja listayhtiöille

- Kestävyystekijöitä koskevat tiedot on annettava toimintakertomuksessa tai erillisenä selvityksenä.
 - Velvoitteet koskevat luottolaitoksia, vakuutusyhtiöitä ja listayhtiöitä, jotka työllistävät yli 500 työntekijää.
- Luottolaitosten, henkivakuutusyhtiöiden, osan lisäeläkesäätiöistä ja -kassoista, rahastotoimijoiden ja sijoituspalveluyritysten on annettava lisätietoja verkkosivuilla kestävyystekijöistä.

Sijoittajille annettavat tiedot

- Asiakkaalle ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa on kerrottava myös mm. kestävyysriskeistä.
- Vanhat rahastoesitteet on päivitettävä.
- Rahastojen mahdollisuuksia käyttää nimessään kestävyteen liittyviä termejä on rajoitettu.

Mistä taksonomiassa on kyse?

- Taksonomialla eli luokitusjärjestelmällä tarkoitetaan kriteerejä, joita käyttämällä voidaan määrittää, pidetäänkö jotakin taloudellista toimintaa ympäristön kannalta kestäväenä.
- Keskeinen velvoite on ”ei merkittävää haittaa” -periaate, jota arvioidaan mm. suhteessa ilmastonmuutoksen hillintään.
- EU taksonomian rajoitteena on, että sitä sovelletaan vain EU:n alueella.
 - Rahoitusmarkkinat ovat globaalit ja sijoittajien kannalta olisi eduksi, että luokitusjärjestelmät olisivat selkeitä ja yhdenmukaisia.
- EU taksonomia voi edistää sijoittajien luottamusta markkinoihin, suojata sijoittajia viherpesulta ja edistää yritysten siirtymää kohti vihreää taloutta.

Lopuksi

- Sääntelyä tulee lisää voimaan vaiheittain.
 - Vuonna 2022 tulossa voimaan teknisiä sääntelystandardeja ESG tiedonantovelvoitteista rahoitusmarkkinoilla toimiville.
 - Eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja (EuGB) koskevan lainsäädäntöehdotuksen neuvottelut jatkuvat.
- Ilmastonmuutos vaikuttaa voimakkaasti myös finanssisektorin toimijoiden liiketoimintaan pitkällä aikavälillä.
- Käytännössä muutokset edellyttävät valvottavilta muutoksia riskienhallintaan, tuotehallintaan ja tiedonantovelvoitteisiin.
 - Sijoittajille annettavan informaation on oltava ymmärrettävää ja oikeasisältöistä, määrä ei korvaa laatua.
- Sijoittajilta vaaditaan entistä parempaa talouslukutaitoa – myös vihreisiin sijoitustuotteisiin liittyviä riskejä.

” *Kiitos*

